

Handläggare
Jessica Oldin Lazaroff
Telefon: 08-50809167167**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2024-08-29

Remiss av Motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS 2024/389

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått Remiss av Motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan för yttrande till kommunstyrelsen.

Andréa Hedin (M) konstaterar i sin motion att engagerade föräldrar och stark vuxennärvaro är viktiga komponenter i barn och ungas utveckling. Hon konstaterar vidare, att trots att Stockholms stad sedan många år har ett utvecklat arbete med föräldraskapsstödsprogram, när det inte tillräckligt många föräldrar. För att öka antalet deltagande föräldrar föreslås en modell där alla föräldrar erbjuds anpassade föräldraskapsstödsutbildningar i skolan. Utbildningarna ska genomföras av socialtjänsten i samverkan med skolans personal. Motionären föreslår att testa arbetssättet i ett pilotprojekt på utvalda högstadieskolor där det finns både rutiner och etablerad kontakt med socialtjänsten.

Förvaltningen ställer sig positiv till utökad samverkan med skolan vad gäller föräldraskapsstödsprogram, men ställer sig frågande till om insatsen som föreslås sätts in för sent i barnens liv. Att fokusera på att erbjuda exempelvis ABC 3-12 år på universell nivå till föräldrar med barn i lågstadiet, kan vara ett bättre och mer effektivt sätt att använda stadens resurser. Vidare är förvaltningen tveksam till om dagens evidens- och manualbaserade föräldraskapsstödsprogram, som är anpassade för mindre grupper än skolklasser, kan användas på det sätt som motionären föreslår. Eventuella konsekvenser och omarbetningar av programmets upplägg behöver utredas och utvärderas.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått Remiss av Motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan för yttrande till kommunstyrelsen senast den 27 augusti 2024. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd och Fryshuset.

Ärendet

Andréa Hedin (M) konstaterar i sin motion att engagerade föräldrar och stark vuxennärvaro är viktiga komponenter i barn och ungas utveckling och i en tid av växande psykisk ohälsa, ett ökat antal konflikter i skolmiljö samt ökande fall av rekrytering av barn till organiserad brottslighet är föräldraansvaret och närvaron i barnens liv ofta avgörande för en trygg uppväxt. Vidare konstateras i motionen att trots att Stockholms stad sedan många år har ett utvecklat arbete med föräldraskapsstödsprogram, når det inte tillräckligt många föräldrar. Motionären lyfter flera fördelar med ett välfungerande och förebyggande föräldraskapsstödsprogram och nämner bland annat att verktygen och kunskapen föräldrarna får i föräldrastödsprogrammen kan ge föräldrar ökat självförtroende och färdigheter samt starkare och mer givande relationer mellan föräldrar och barn, vilket även kan främja barns emotionella, sociala och kognitiva utveckling.

Motionen lyfter att samhället, genom att investera i föräldraskapsstödsprogram, kan dra nytta av minskade kostnader då problematiska beteenden hos barn och unga kan förebyggas och deras positiva utveckling stärkas. För att öka antalet deltagande föräldrar behöver Stockholms stad pröva nya arbetssätt och i motionen föreslås en modell där alla föräldrar erbjuds en skolanpassad föräldraskapsstödsutbildning inom ramen för ett strukturerat program, vilket redan görs på Fryshusets grundskolor under högstadiets första år. Där ges utbildningen klassvis i samma format som föräldramöten, vilket resulterat i hög föräldranärvaro, relationsbyggande föräldrar sinsemellan och ökad tillit.

Motionären skriver vidare att spridningen mellan antalet deltagare på föräldraskapsstödsutbildningar mellan stadsdelarna är stor, något som enligt Stockholms stad förklaras bland annat med att det finns för få utbildade gruppledare i vissa stadsdelsförvaltningar, hur utbildningar marknadsförs samt vilka program som erbjuds i stadsdelsområdet. Som ett exempel redovisas siffror för antalet föräldrar och fördelningen mellan stadsdelarna för föräldraskapsstödsprogrammet ABC tonår under 2023, där Norra innerstadens stadsdelsförvaltning utbildade 29 av totalt 248 utbildade föräldrar i hela Stockholms stad.

I motionen hänvisas det till utvärderingar som gjorts inom stadens befintliga program och kurser för föräldraskapsstödsprogram, som visar på ett högt förtroende för socialtjänsten och skolans samarbete vid träffar och möten. Inte minst i områden med stora socioekonomiska utmaningar och segregation visar utvärderingarna att föräldrar som deltagit i föräldraskapsstödsutbildningar tycker att relationen med barnen blivit bättre, samtidigt som de kan tänka sig att rekommendera programmet till andra föräldrar.

Motionären föreslår att utbildningen fortsatt hålls av exempelvis skolsockionomer, fältassistenter, föräldrarådgivare, socialsekreterare eller familjebehandlare i nära dialog och samverkan med skolan. Socialtjänsten bör dock fortsatt ansvara för föräldraskapsstödsprogram som riktar sig till enskilda föräldrar i behov av riktad stöd. Utifrån att det idag är en utmaning med för få utbildande kursledare föreslås det att den föreslagna strukturen först prövas genom ett pilotprojekt på utvalda skolor där det finns både rutiner och etablerad kontakt med socialtjänsten och med inriktning på tonårsföräldrar i högstadiet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utvecklingsenheten inom kvalitetsavdelningen i samråd med socialtjänstavdelningens preventionsenhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig som helhet positiv till samverkan med skolan vad gäller föräldrastöd generellt och de föräldraskapsstödsprogram som idag redan erbjuds inom förvaltningen. Förvaltningen har erfarenhet av att i en samordnande roll stötta skolor som själva tagit initiativ till att hålla föräldraskapsstödsutbildningar och ser gärna en utvecklad samverkan i detta format.

Precis som motionären skriver, håller förvaltningen med om att det finns ett behov av att nå ut bredare till föräldrar när det gäller att erbjuda de olika föräldrastödsprogrammen, där en utmaning idag är att det finns för få utbildade gruppleddare. Statistiken som hänvisas till redovisar beträffande antalet föräldrar som deltagit i ABC tonår under 2023, kan kompletteras med att Norra innerstadens stadsdelsförvaltning under 2023 kunnat erbjuda de föräldrar som anmält sig till ABC tonår att delta i programmet. Sett till invånarantalet i stadsdelsområdet är 29 utbildade föräldrar ett lågt antal. Hur stadsdelsförvaltningen marknadsför ABC tonår och hur många utbildade gruppleddare som kan hålla grupper inom ramen för sin tjänst påverkar utfallet.

behöver dem. Utifrån vikten av att komma in tidigt med preventiva och främjande insatser, som även ligger i linje med den nya socialtjänstlagen som väntas träda ikraft 1 juli 2025, finns det skäl att fundera kring om en mer formaliserad och utökad samverkan med skolan på universell nivå ska ske i de yngre årskurserna istället för att sätta in insatsen när barnen hunnit bli tonåringar. Givet hur resurser ska prioriteras utifrån den effekt de har, skulle ABC 3-12 år kunna vara ett minst lika viktigt, om inte viktigare, program att erbjuda föräldrar med barn i lågstadieåldern. Ett upplägg där skolpersonal håller i grupper tillsammans med personal från socialtjänsten kan vara ett sätt att minska sårbarheten och samtidigt få in både socialtjänstens- och skolans perspektiv i diskussionerna.

Som motionären skriver, är det viktigt att jobba på familjers tillit till socialtjänsten och mot bakgrund av att föräldraskapsstödsprogrammen kan bidra till detta, finns ytterligare ett skäl att ge insatsen tidigt. Då sänks förhoppningsvis tröskeln till att ta emot stöd och hjälp från socialtjänsten om det skulle behövas längre fram i barnets liv.

Förvaltningen är dock osäker på om det resultat som motionären vill uppnå görs genom att anpassa föräldrastödsprogrammen till föräldramöten med stora grupper föräldrar. Detta upplägg skulle vara ett avsteg från dagens evidensbaserade och manualstyrda föräldrastödsprogram som ges i mindre grupper om ca 10-15 föräldrar, där reflektion, erfarenhetsutbyte och diskussion mellan föräldrarna är en central del av träffarna. Ytterligare en fråga som behöver besvaras är hur denna pilot följas upp och utvärderas.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion av Andréa Hedin (M) om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2024-08-14
Maria Härenstam, Avdelningschef	2024-08-14